

OBSAH

1. FÉTUS A NOVOROZENEK	1
<i>P. Zoban, M. Černý</i>	
1.1. Péče o plod a novorozence (<i>P. Zoban</i>).	1
1.2. Prekoncepční a prenatální péče (<i>P. Zoban</i>)	2
1.2.1. Prekoncepční péče	2
1.2.2. Prenatální diagnostika	3
1.2.3. Porodnické faktory ovlivňující vývoj plodu	3
1.2.4. Mateřské faktory ovlivňující vývoj plodu	4
1.3. Základní pojmy a definice (<i>P. Zoban</i>).	6
1.4. Fetální medicína (<i>P. Zoban</i>)	7
1.4.1. Medikamentózní terapie plodu	7
1.4.2. Chirurgická léčba plodu	7
1.5. Adnatní infekce (<i>P. Zoban</i>).	8
1.5.1. Zarděnky	8
1.5.2. Cytomegalovirová infekce	8
1.5.3. Toxoplazmóza	8
1.5.4. Infekce virem varicela-zoster	9
1.5.5. Syfilis	9
1.5.6. Infekce vyvolaná herpes simplex virem.	10
1.5.7. Hepatitida B.	10
1.5.8. HIV infekce	10
1.6. Adaptace novorozence po porodu (<i>P. Zoban</i>)	11
1.6.1. Dýchání a krevní oběh.	11
1.6.2. Tělesná teplota, výživa a funkce CNS.	11
1.6.3. Hodnocení poporodního stavu novorozence	11
1.7. Resuscitace novorozence (<i>P. Zoban</i>)	12
1.7.1. Úvodní kroky při resuscitaci novorozence po porodu	12
1.7.2. Další kroky při resuscitaci novorozence	13
1.7.3. Nedostatečná odpověď na resuscitaci	13
1.7.4. Resuscitace nedonošeného novorozence.	14
1.8. Rizikový novorozenec (<i>M. Černý</i>).	14
1.8.1. Klasifikace rizikových skupin novorozenců	14
1.8.2. Nedonošený novorozenec	15
1.8.3. Přenášený novorozenec	15
1.8.4. Novorozenec s nízkou porodní hmotností	15
1.8.5. Hypotrofický novorozenec	15
1.8.6. Nadměrně velký novorozenec	16
1.9. Fyzikální vyšetření novorozence (<i>P. Zoban</i>).	16
1.9.1. Cíl fyzikálního vyšetření novorozence po porodu	16
1.9.2. Postup při fyzikálním vyšetření novorozence po porodu.	17
1.10. Abstinenční syndrom novorozence (<i>P. Zoban</i>).	20
1.10.1. Novorozenec drogově závislé matky	20
1.10.2. Abstinenční příznaky.	20
1.10.3. Stanovení diagnózy a skórování abstinenčního syndromu.	21
1.10.4. Terapie abstinenčních projevů novorozence	21
1.11. Novorozenecký screening (<i>M. Černý</i>).	21
1.11.1. Screening – definice, metody	21
1.11.2. Prenatální screening.	23
1.11.3. Postnatální screening.	23
1.12. Stabilizace novorozence po porodu (<i>P. Zoban</i>)	25
1.12.1. Stabilizace nedonošeného nebo nemocného novorozence po porodu	25
1.12.2. Šetrná péče o novorozence po porodu	26
1.12.3. Stabilizace novorozence a rodiče	26
1.13. Perinatální asfyxie (<i>P. Zoban</i>)	26
1.13.1. Porodní asfyxie	27
1.13.2. Hypoxicko-ischemická encefalopatie	27
1.14. Porodní poranění (<i>P. Zoban</i>)	27
1.14.1. Poranění měkkých tkání	27
1.14.2. Obrny nervů	27
1.14.3. Fraktury	28
1.15. Nedonošený novorozenec (<i>P. Zoban</i>)	28
1.15.1. Celkový vzhled	28
1.15.2. Kontrola tělesné teploty.	29
1.15.3. Vodní rovnováha	29

1.15.4. Výživa	29	2. VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ	
1.15.5. Osteopenie a anémie nedonošených dětí ...	30	A PATOFYZIOLOGIE TĚLESNÝCH	
1.15.6. Syndrom respirační tísně.....	30	TEKUTIN	55
1.15.7. Apnoe a bradykardie	30	<i>K. Bláhová, F. Fencel</i>	
1.15.8. Otevřená tepenná dučej.....	30	2.1. Tělesné tekutiny.....	55
1.15.9. Infekce	31	2.2. Sodík.....	56
1.15.10. Cerebrální morbidita	31	Hypernatrémie	57
1.15.11. Nekrotizující enterokolitida	31	Hyponatrémie	58
1.15.12. Retinopatie z prematurity	32	2.3. Draslík	59
1.15.13. Bronchopulmonální dysplazie	32	Hyperkalémie	60
1.15.14. Vývoj nedonošených dětí po propuštění... 33		Hypokalémie	61
1.16. Žloutenky novorozenců (P. Zaban).....	33	2.4. Vápník.....	62
1.16.1. Metabolismus bilirubinu	33	Hyperkalcémie	62
1.16.2. Klinické hodnocení	34	Hypokalcémie	63
1.16.3. Diagnostika žloutenek novorozenců	36	2.5. Hořčík.....	63
1.16.4. Terapie hemolytických žloutenek.....	37	Hypermagnezémie	63
1.17. Poruchy dýchání donošených		Hypomagnezémie.....	64
novorozenců (P. Zaban)	38	2.6. Fosfor	64
1.17.1. Přečhodná tachypnoe novorozence	38	Hyperfosfatémie	64
1.17.2. Aspirace mekonia.....	38	Hypofosfatémie.....	64
1.17.3. Pneumonie.....	38	2.7. Acidobazická rovnováha	65
1.17.4. Pneumothorax	39	2.7.1. Základní principy regulace pH krve	65
1.17.5. Primární plicní hypertenze novorozence ...	39	2.7.2. Funkce plic, ledvin a jiných orgánů	
1.17.6. Vrozená brániční hernie	39	při udržování pH	65
1.17.7. Další příčiny respirační tísně donošených		2.7.3. Poruchy acidobazické rovnováhy.....	66
novorozenců	40	2.7.4. Klinické příklady poruch acidobazické	
1.18. Perinatální infekce		rovnováhy	66
novorozenců (P. Zaban)	40	Respirační acidóza	66
1.18.1. Systémová infekce.....	40	Respirační alkalóza.....	67
1.18.2. Meningitida novorozenců.....	40	Metabolická acidóza.....	67
1.18.3. Nozokomiální infekce	41	Metabolická alkalóza	68
1.18.4. Některé specifické infekce	41	Kombinované poruchy	
1.19. Poruchy vnitřního prostředí (P. Zaban)...	42	acidobazické rovnováhy.....	68
1.19.1. Vývoj renálních funkcí.....	42	2.8. Rehydratační terapie	69
1.19.2. Vodní a iontová rovnováha	43	2.8.1. Vyšetření dítěte s dehydratací	69
1.19.3. Metabolismus vápníku a fosfátů	43	2.8.2. Obecné principy rehydratace	69
1.19.4. Metabolismus glukózy	44	2.8.3. Charakteristika a léčba jednotlivých typů	
1.20. Hematologické problémy		dehydratace	70
novorozenců (P. Zaban)	45	2.9. Parenterální výživa	71
1.20.1. Vývoj hematopoézy	45	2.9.1. Indikace parenterální výživy.....	71
1.20.2. Anémie novorozenců.....	46	2.9.2. Cévní přístupy k parenterální výživě.....	72
1.20.3. Patologické anémie.....	47	2.9.3. Složení parenterální výživy	73
1.20.4. Hemolytické anémie.....	47	2.9.4. Komplikace parenterální výživy.....	75
1.20.5. Krvácení a poruchy hemostázy.....	47	2.9.5. Technické aspekty totální	
1.20.6. Novorozenecké trombocytopenie	49	parenterální výživy.....	77
1.20.7. Polycytémie	49	3. INTENZIVNÍ PÉČE.....	79
1.20.8. Trombózy u novorozenců	50	<i>V. Vobruba, O. Černá</i>	
1.21. Perinatální postižení CNS		3.1. Srdeční selhání (V. Vobruba)	79
novorozenců (P. Zaban)	50	3.2. Šokové stavy (V. Vobruba)	82
1.21.1. Křeče.....	50	3.2.1. Definice	82
1.21.2. Hypoxicko-ischemická encefalopatie	51		
1.21.3. Mozkový infarkt	51		
1.21.4. Intrakraniální krvácení	52		
1.21.5. Cystická periventrikulární leukomalacie ...	53		

3.2.2. Patofyziologie	82	3.8.1. Definice	106
3.2.3. Orgánové projevy šoku	82	3.8.2. Anamnestické údaje a klinické projevy u intoxikovaného dítěte	106
3.2.4. Etiologie	82	3.8.3. Vyšetření	106
3.2.5. Obecné principy léčby šoku	86	3.8.4. Terapie	106
3.3. Respirační insuficience (V. Vobruba)	87	3.8.5. Nejčastější intoxikace léky a chemickými látkami	108
3.3.1. Fyziologie a patofyziologie dýchacího systému	87	3.9. Porucha vědomí (O. Černá)	111
3.3.2. Zvláštnosti dýchacího systému v dětském věku	89	4. VÝŽIVA	115
3.3.3. Definice a dělení respirační insuficience	89	<i>J. Nevoral</i>	
3.3.4. Etiologie respiračního selhání	89	4.1. Výživa zdravých kojenců	115
3.3.5. Klinický obraz respiračního selhání	89	4.1.1. Přirozená výživa novorozence a kojení – kojení	115
3.3.6. Laboratorní známky respiračního selhání	89	4.1.2. Výživa matky během kojení	120
3.3.7. Vyšetřovací metody	89	4.1.3. Náhradní mléčná kojenecká výživa	121
3.3.8. Nejčastější příčiny respirační insuficience u dětí	90	Počáteční výživa	121
Zánětlivé obstrukce horních cest dýchacích	90	Pokračovací mléka	123
Zánětlivá onemocnění dolních cest dýchacích a plicního parenchymu	91	Příkrmy	123
Syndrom akutní respirační tísně	92	Nápoje pro kojence	125
Status asthmaticus	92	Přidavky	125
Aspirace cizího tělesa	93	Přechod na stravu pro dospělé	126
Tonutí, utonutí	94	4.1.4. Alternativní výživa	126
Pneumothorax	94	4.2. Výživa batolete, předškolního a školního dítěte	126
3.3.9. Umělá plicní ventilace	95	Stravovací návyky dětí školního věku	129
3.4. Sepse v dětském věku (V. Vobruba)	96	5. DĚDIČNÉ PORUCHY METABOLISMU	131
3.5. Diagnostické a léčebné výkony v intenzivní péči (V. Vobruba)	97	<i>J. Zeman</i>	
3.5.1. Zajištění průchodnosti dýchacích cest	97	5.1. Klinické projevy metabolických onemocnění	132
3.5.2. Zajištění vstupu do cévního řečiště	99	5.2. Novorozenecký screening dědičných poruch metabolismu	135
3.5.3. Intraoseální přístup	100	5.3. Úloha dětského lékaře v diagnostice dědičných poruch metabolismu	136
3.5.4. Kanylace arterie	100	5.4. Poruchy metabolismu aminokyselin ...	136
3.5.5. Punkce hrudníku	100	Hyperfenylalaninémie typu I – klasická fenylketonurie	136
3.5.6. Punkce perikardu	100	Tyrosinémie	138
3.5.7. Punkce dutiny břišní	100	Homocystinurie	139
3.5.8. Lumbální punkce	101	Cystinurie	140
3.6. Základní monitorování v dětské intenzivní medicíně (V. Vobruba)	101	Neketotická hyperglycinémie	140
3.6.1. Monitorování respiračního systému	101	5.5. Poruchy metabolismu nízkomolekulárních látek s klinicky akutním průběhem	140
3.6.2. Monitorování kardiovaskulárního systému	102	Hyperamonémie z poruchy cyklu močoviny	141
3.6.3. Monitorování intrakraniálního tlaku	103	Methylmalonová acidurie	142
3.6.4. Monitorování intraabdominálního tlaku	103	Propionová acidurie	143
3.6.5. Monitorování diurézy	103	Galaktosémie	143
3.6.6. Obecné poznámky k monitorování dětských pacientů	103		
3.7. Kardiopulmonální resuscitace v dětském věku (V. Vobruba)	104		
3.7.1. Definice a etiologie selhání životních funkcí	104		
3.7.2. ABCDT kardiopulmonální resuscitace	104		
3.7.3. Postupy při základní neodkladné resuscitaci	105		
3.8. Intoxikace v dětském věku (O. Černá) ...	106		

5.6. Poruchy β -oxidace mastných kyselin	144	6. ENDOKRINOLOGIE	161
Porucha β -oxidace mastných kyselin		<i>J. Lebl, M. Šnajderová, R. Pomahačová,</i>	
se středně dlouhým řetězcem	144	<i>Z. Šumník, S. Koloušková</i>	
Porucha β -oxidace 3-OH-mastných			
kyselin s dlouhým řetězcem	145	6.1. Poruchy růstu	161
5.7. Poruchy metabolismu peroxisomů	145	6.1.1. Fyziologie dětského růstu	161
Zellwegerův syndrom	146	6.1.2. Růstová retardace	163
X-vázaná adrenoleukodystrofie	146	Hypopituitarismus	166
5.8. Poruchy metabolismu		Turnerův syndrom	169
vysokomolekulárních látek s klinicky		Syndrom Noonanové	171
protrahovaným průběhem	147	Praderův-Williho syndrom	171
Mukopolysacharidózy	148	6.1.3. Nadměrný vzrůst	172
Gaucherova nemoc	149	Nadměrný vzrůst s vysokou růstovou	
Niemannova-Pickova nemoc	150	rychlostí	172
Fabryho nemoc	150	Nadměrný vzrůst	
5.9. Mitochondriální poruchy energetického		s narušenou proporcionalitou	172
metabolismu	150	Nadměrný vzrůst	
Nejčastější mitochondriální onemocnění		s normální proporcionalitou	173
v dětském věku	152	Familiární vysoký vzrůst	173
Leighův syndrom	152	6.2. Poruchy pubertálního vývoje	173
Syndrom LHON	153	6.2.1. Fyziologická regulace puberty	173
Syndrom MELAS	153	6.2.2. Pubertas praecox	175
Syndrom MERRF	153	6.2.3. Pubertas tarda	177
Kearnsův-Sayreho syndrom	153	6.3. Poruchy vodní a iontové rovnováhy	180
Pearsonův syndrom	153	6.3.1. Fyziologická regulace obsahu tělesné	
Alpersův-Huttenlocherův syndrom	154	vody	180
Porucha ATP-syntázy	154	6.3.2. Diabetes insipidus	180
5.10. Dědičné metabolické poruchy purinů		Diabetes insipidus centralis	180
a pyrimidinů	155	Diabetes insipidus renalis	181
Leschův-Nyhanův syndrom	155	6.3.3. Hyponatrémie a intoxikace vodou	182
Familiární juvenilní hyperurikemická		6.3.4. Hypernatrémie	182
nefropatie	155	6.3.5. Hypokalémie	183
5.11. Poruchy glykosylace proteinů	156	6.3.6. Hyperkalémie	183
5.12. Dědičné podmíněné poruchy		6.4. Poruchy funkce štítné žlázy	183
metabolismu lipoproteinů	156	6.4.1. Kongenitální hypothyreóza	183
Familiární hypercholesterolemie	157	6.4.2. Získaná hypothyreóza	186
5.13. Dědičné poruchy krvetvorby		6.4.3. Novorozenecká hyperthyreóza	187
a hemokoagulačních faktorů	157	6.4.4. Thyreotoxikóza	187
5.14. Dědičné poruchy endogenní syntézy		6.4.5. Jodový deficit	187
cholesterolu	157	6.4.6. Nádory štítné žlázy a syndromy	
Smithův-Lemliho-Opitzův syndrom	157	mnohočetné endokrinní neoplazie	188
X-dominantně vázaná chondrodysplasia		Uzlová struma a nádory štítné žlázy	188
punctata	158	Syndromy mnohočetné endokrinní	
Mevalonová acidurie a periodická		neoplazie	188
horečka s hyperimmunoglobulinémií D	158	6.5. Poruchy kalciumfosfátového	
5.15. Glykogenózy	158	metabolismu	189
Glykogenóza typu I	158	6.5.1. Regulace kalcémie	189
Glykogenóza typu II	159	6.5.2. Rachitida	190
Glykogenóza typu III	160	Rachitida z nedostatku vitamínu D	190
Glykogenóza typu IV	160	Vitamin D-dependentní rachitida typu I	191
Glykogenóza typu V	160	Vitamin D-dependentní rachitida typu II	191
Glykogenózy z poruchy funkce jaterního		Familiární hypofosfatemická	
fosforylačního systému	160	vitamin D-rezistentní rachitida	191

6.5.3. Hypokalcémie	191	Brutonova agamaglobulinémie	229
Hypoparathyreóza	192	Běžná variabilní imunodeficiencie	229
Pseudohypoparathyreóza	193	Selektivní deficit IgA	229
6.5.4. Hyperkalcémie	194	Deficity podtříd imunoglobulinů	
Adenom příštítného tělíska	194	a specifických protilátek	230
Inaktivační mutace calcium sensing		Přechodná hypogamaglobulinémie	
receptoru	194	v dětství	230
6.5.5. Osteoporóza	195	Syndrom hyperimmunoglobulinémie IgM	230
6.6. Poruchy funkce nadledvin	196	Syndrom hyperimmunoglobulinémie IgE	230
6.6.1. Fyziologie funkce nadledvin	196	7.1.2. Poruchy buněčné imunity a kombinované	
6.6.2. Patofyziologie poruch funkce nadledvin	196	poruchy imunity	231
6.6.3. Kongenitální adrenální hyperplazie	196	DiGeorgeův syndrom	231
Deficit 21-hydroxylázy	197	Těžké kombinované imunodeficiencie	231
Deficit 17 α -hydroxylázy	199	7.1.3. Poruchy komplementového systému	231
Lipoidní adrenální hyperplazie	199	7.1.4. Poruchy fagocytózy	232
6.6.4. Adrenální insuficiencie	200	Kostmannův syndrom a cyklická	
Vrozená adrenální insuficiencie	200	neutropenie	232
Získaná adrenální insuficiencie	201	Chronická granulomatózní choroba	232
6.6.5. Nadprodukce nadledvinových hormonů	202	Poruchy adhezivity leukocytů	232
Nádory kůry nadledvin		7.1.5. Imunodeficity spojené s dalšími	
a Cushingova nemoc	202	syndromy	232
Nádory dřene nadledvin	203	Wiskottův-Aldrichův syndrom	232
6.7. Poruchy sexuálního vývoje	203	Chédiakův-Higashiho syndrom	232
Transsexualita	207	Ataxia telangiectasia	232
6.8. Diabetes mellitus	208	Lymfoproliferativní syndrom vázaný	
6.8.1. Diabetes mellitus 1. typu	208	na chromosom X	233
Diabetická ketoacidóza u dětí	210	Primární hemofagocytující	
Dlouhodobá inzulinová terapie	212	lymfohistiocytóza	233
Hypoglykémie	212	7.1.6. Poruchy rezistence k infekcím	233
Domácí monitorování	212	Deficity receptorů a asociovaných	
Regulovaná strava	212	signálních cest	233
Dlouhodobé sledování diabetického		Vrozená vnímavost k mykobakteriálním	
dítěte	213	infekcím	234
6.8.2. Diabetes mellitus 2. typu	213	7.2. Sekundární imunodeficiencie	234
6.8.3. Monogenně podmíněné typy diabetu	214	Sekundární protilátkové	
MODY diabetes	214	imunodeficiencie	234
Novorozenecký diabetes	215	Sekundární granulocytopenie	234
Diabetické syndromy	215	Imunodeficit po splenektomii	
Diabetes mellitus spojený		nebo při kongenitální asplénii	234
s cystickou fibrózou	215	Další příčiny získaných imunodeficiencí	234
6.8.4. Sekundární diabetes	215	Recidivující infekce horních	
6.9. Endogenní hypoglykémie	215	cest dýchacích	235
Kongenitální hyperinzulinismus	217	7.3. Periodické horečky a další syndromy	
Inzulinom	218	s poruchou regulace zánětlivé odpovědi	235
Deficit glukokortikoidů	218	Familiární středozevní horečka	237
Deficit růstového hormonu	218	HyperIgD syndrom	237
Poruchy β -oxidace	219	Periodické horečky spojené s defektem	
6.10. Obezita	219	receptoru pro TNF	238
		Kryopyrinopatie	238
		Pyogenní sterilní artritida, pyoderma	
		gangrenosum a akné	238
		Crohnova nemoc	239
		Blau syndrom, EOS	239
		PFAPA	239
		Syndrom Schnitzlerové	239
7. IMUNODEFICIENCE	223		
<i>A. Šedivá</i>			
7.1. Primární imunodeficiencie	228		
7.1.1. Protilátkové imunodeficiencie	228		

8. ALERGICKÁ ONEMOCNĚNÍ 241	10. NEMOCI TRÁVICÍ SOUSTAVY 283
<i>P. Pohunek</i>	<i>J. Nevoral, J. Bronský, R. Kotalová</i>
8.1. Definice a historie 241	10.1. Gastrointestinální
8.2. Epidemiologie 241	symptomy (J. Nevoral) 283
8.3. Etiologie a patogenese 242	10.1.1. Dysfagie 283
8.4. Diagnostika 244	10.1.2. Regurgitace 283
8.5. Klinické projevy 245	10.1.3. Zvracení 284
Alergická rinokonjunktivitida 245	10.1.4. Průjem a patologické příměsi ve stolici 284
Průduškové astma 246	10.1.5. Zácpa 285
Alergický ekzém 246	10.1.6. Gastrointestinální krvácení 285
Potravinová alergie 248	10.1.7. Bolesti břicha 285
Léková alergie 249	Akutní bolesti břicha 285
Alergie na hmyzí jed 250	Chronické bolesti břicha 286
Anafylaktická reakce 250	10.1.8. Anorexie 286
9. REVMATOLOGIE 253	10.2. Onemocnění úst a hltanu (J. Nevoral) 287
<i>J. Hoza, P. Doležalová, A. Šedivá,</i>	10.2.1. Vředy v ústech a ústní kandidóza 287
<i>D. Němcová</i>	10.2.2. Následky chybné nebo nedostatečné
9.1. Diferenciální diagnostika artritidy	výživy 287
v dětském věku (P. Doležalová, J. Hoza) 253	10.2.3. Orální projevy gastrointestinálních
Poruchy z převážně mechanických příčin 254	onemocnění 287
Zánětlivá onemocnění 255	10.2.4. Ostatní symptomy a onemocnění
9.2. Juvenilní idiopatická artritida (J. Hoza) 261	dutiny ústní a hltanu 287
Systémová JIA 262	10.3. Onemocnění jícnu (J. Nevoral) 287
Polyartritida (RF-negativní) 262	10.3.1. Vrozená stenóza jícnu 287
Polyartritida (RF-pozitivní) 263	10.3.2. Atrézie jícnu a tracheozofageální
Oligoartritida 263	píštěle 288
Artritida s entezitidou 263	10.3.3. Refluxní nemoc jícnu 288
Psoriatická artritida 264	10.3.4. Poruchy průchodnosti a motility jícnu 291
Jiné artritidy 264	Poruchy průchodnosti 291
Juvenilní spondylartropatie 264	Dysmotilita horního jícnového svěrače 291
9.3. Juvenilní systémový lupus	Achalazie 291
erythematodes (J. Hoza, P. Doležalová) 266	10.3.5. Hiátová hernie 292
Novorozenecký lupus erythematodes 269	10.3.6. Ezofagitida bez refluxní nemoci jícnu 292
Systémový lupus erythematodes a infekce 270	Eozinofilní ezofagitida 292
9.4. Juvenilní idiopatické zánětlivé	Infekční ezofagitida 292
myopatie (P. Doležalová, J. Hoza) 272	10.3.7. Jícnové varixy 292
Juvenilní dermatomyozitida	10.4. Onemocnění žaludku (J. Nevoral) 292
a polymyozitida 272	10.4.1. Stenóza pyloru a kongenitální anomálie
9.5. Vaskulitidy v dětském věku (A. Šedivá) 277	žaludku 292
Henochova-Schönleinova purpura 279	Hypertrofická stenóza pyloru 292
Kawasakiho choroba 279	Kongenitální žaludeční obstrukce 293
Polyarteriitida nodosa 280	Torze a volvulus žaludku 294
Granulomatóza s polyangiitidou 280	10.4.2. Gastritida a peptický vřed u dětí 294
Další vaskulitidy malých cév 280	Primární vředy 295
Překryvný polyangiitický syndrom 280	Sekundární gastritida a sekundární
Behçetova choroba 280	vředy 296
Takayasuova arteriitida 280	10.4.3. Poruchy žaludeční motility 297
9.6. Juvenilní	Zpomalené vyprazdňování žaludku 297
sklerodermie (D. Němcová, J. Hoza) 281	Urychlené vyprazdňování žaludku 298
	Cyklické zvracení 298
	10.5. Traumatická poranění jícnu a cíží
	tělesa v jícnu a žaludku (J. Nevoral) 299

10.5.1. Poleptání jícnu žíravinou	299	10.16.1. Juvenilní polypy tlustého střeva	340
10.5.2. Malloryho-Weissův syndrom	299	10.16.2. Mnohočetné juvenilní polypy	340
10.5.3. Cizí tělesa v jícnu	299	10.16.3. Cowdenův syndrom a Bannayanův- -Rileyho-Ruvalcabaův syndrom	340
10.5.4. Cizí tělesa v žaludku	300	10.16.4. Familiární adenomatózní polypóza	340
10.6. Vrozené vývojové vady		10.16.5. Peutzův-Jeghersův syndrom	341
střeva (J. Bronský)	301	10.16.6. Hemangiomy	342
10.6.1. Střevní atrezie, stenózy a malrotace	301	10.16.7. Leiomyomy	342
10.6.2. Střevní duplikatury, Meckelův divertikl	303	10.16.8. Karcinom	342
10.6.3. Anorektální malformace	303	10.16.9. Lymfom	342
10.7. Poruchy motility a Hirschsprungova		10.16.10. Hormonálně aktivní nádory	342
nemoc (J. Bronský)	304	10.16.11. Lymfonodulární hyperplazie	342
10.7.1. Funkční zácpa	304	10.17. Kýly, defekty stěny břišní	
10.7.2. Kojenecké koliky	306	a mezenteriální cysty (J. Bronský)	343
10.7.3. Dráždivý tračník batolat	307	10.17.1. Tříselné kýly	343
10.7.4. Chronická střevní pseudoobstrukce	307	Přímá tříselná kýla	344
10.7.5. Vrozené aganglionární megakolon	308	Femorální kýla	344
10.8. Ileus a invaginace (J. Bronský)	309	10.17.2. Hydrokéla	344
10.8.1. Ileus	309	10.17.3. Brániční kýly	344
10.8.2. Invaginace	310	Kongenitální diafragmatická hernie	344
10.9. Nespecifické střevní záněty (J. Nevoral)	311	10.17.4. Pupeční kýla	345
10.9.1. Crohnova nemoc	311	10.17.5. Epigastrická břišní kýla, kýla v ráně a vnitřní kýla	346
10.9.2. Ulcerózní kolitida	316	10.17.6. Defekty stěny břišní	346
10.9.3. Behçetova choroba	318	10.17.7. Mezenteriální cysty	347
10.10. Alergie na potraviny (J. Nevoral)	318	10.18. Proktologie (J. Nevoral)	347
10.11. Akutní průjmové		10.18.1. Řitní trhlina	347
onemocnění (J. Nevoral)	322	10.18.2. Perianální absces	347
10.12. Chronické průjmové		10.18.3. Hemoroidy	347
onemocnění (J. Nevoral)	325	10.18.4. Prolaps rekta	347
10.12.1. Chronické infekční průjmové		10.18.5. Perianální změny na kůži	348
onemocnění	325	10.18.6. Bakteriální perianální dermatitida	348
10.12.2. Intolerance sacharidů	326	10.18.7. Lichen sclerosus et atrophicus	348
10.12.3. Intolerance bílkovin	326	10.19. Onemocnění pobříšnice (R. Kotalová)	348
10.12.4. Nespecifický funkční průjem	326	10.19.1. Ascites	348
10.12.5. Nespecifická zánětlivá střevní		10.19.2. Peritonitida	350
onemocnění	326	Primární peritonitida	350
10.12.6. Insuficience pankreatu	326	Sekundární peritonitida	350
10.12.7. Průjmové onemocnění vyvolané nádory		10.19.3. Peritoneální absces	350
secernujícími hormony	326	10.19.4. Primární vývojové anomálie peritonea	350
10.12.8. Chronická průjmová onemocnění	326	10.20. Onemocnění pankreatu (R. Kotalová)	350
10.13. Onemocnění spojená		10.20.1. Pankreatitida	350
s malabsorpčí (J. Nevoral)	327	Akutní pankreatitida	351
10.13.1. Potravinami indukované enteropatie	327	Chronická pankreatitida	352
Celiakie	327	10.20.2. Syndromy a onemocnění provázené	
10.13.2. Exsudativní enteropatie	332	zevní insuficiencí pankreatu	353
10.13.3. Střevní enzymopatie a transportní		10.20.3. Cysty a pseudocysty pankreatu	353
defekty	333	10.20.4. Kongenitální anomálie pankreatu	353
Malabsorpce disacharidů	333	10.20.5. Nádory pankreatu	353
Transportní defekty	334	10.21. Onemocnění jater (R. Kotalová)	354
10.13.4. Enteropatie při imunodeficienci	336	10.21.1. Familiární hyperbilirubinémie	354
10.13.5. Vrozené intestinální slizniční defekty	336	10.21.2. Neonatální cholestáza	354
10.13.6. Syndrom krátkého střeva	336	Biliární atrezie	356
10.14. Akutní apendicitida (J. Nevoral)	337	Neonatální hepatitida	357
10.15. Funkční bolesti břicha (J. Nevoral)	338	Progresivní familiární cholestáza 1. typu	357
Chronické recidivující bolesti břicha	338	Progresivní familiární cholestáza 2. typu	357
10.16. Nádorová střevní			
onemocnění (J. Bronský)	339		

Scimitar syndrom	476	Supraventrikulární tachykardie	506
12.2.9. Cor triatriatum	477	Flutter síní, intraatriální (incizionální)	
12.2.10. Pulmonální stenóza	477	síňová reentry tachykardie	508
12.2.11. Pulmonální insuficience	478	Fibrilace síní	508
12.2.12. Fallotova tetralogie	478	Komorové tachyarytmie	508
12.2.13. Syndrom aplazie chlopně plicnice	480	Syndrom vrozeného dlouhého	
12.2.14. Pulmonální atrézie s defektem		QT intervalu	509
komorového septa	480	12.3.2. Synkopa a náhlá smrt	509
12.2.15. Pulmonální atrézie s intaktním		12.4. Zánětlivá onemocnění	510
komorovým septem	482	12.4.1. Infekční endokarditida	510
12.2.16. Transpozice velkých arterií	483	12.4.2. Myokarditidy	512
12.2.17. Korigovaná transpozice velkých arterií	484	12.4.3. Onemocnění perikardu	513
12.2.18. Dvojvýtoková pravá komora	485	Perikarditidy	513
12.2.19. Dvojvýtoková komora	486	Konstriktivní perikarditida	514
12.2.20. Trikuspidální atrézie	487	Postperikardiotomický syndrom	514
12.2.21. Syndrom hypoplastického levého srdce	488	12.4.4. Revmatická horečka	514
12.2.22. Mitrální atrézie	489	12.4.5. Revmatické srdeční vady	516
12.2.23. Aortální stenóza	490	12.4.6. Kawasakiho choroba	516
Valvární aortální stenóza	490	12.5. Kardiomyopatie a jiná onemocnění srdce	518
Subvalvární aortální stenóza	491	12.5.1. Kardiomyopatie	518
Supravalvární aortální stenóza	492	Dilatační kardiomyopatie	518
12.2.24. Aortální insuficience	492	Hypertrofická kardiomyopatie	519
12.2.25. Anomálie kořene aorty	493	Restriktivní kardiomyopatie	519
12.2.26. Koarktace aorty	493	Arytmogenní kardiomyopatie	
12.2.27. Interrupce aortálního oblouku	494	pravé komory	520
12.2.28. Anomálie koronárních arterií	494	Neklasifikované kardiomyopatie	520
Anomální odstup levé koronární arterie		12.5.2. Kardiovaskulární postižení	
z plicnice	494	u metabolických onemocnění	520
Anomální odstup pravé koronární arterie		Vrozené poruchy metabolismu	520
z plicnice	496	Neuromuskulární poruchy	521
Anomální odstup koronárních arterií		Marfanův syndrom	521
z nepřislušných Valsalvových síní	496	12.5.3. Nádory srdce	521
Koronární píštěle	496	12.6. Preventivní kardiologie	522
12.2.29. Anomálie trikuspidální chlopně a pravé		12.7. Léčebné postupy a mezioborová	
komory	497	problematika	522
Ebsteinova anomálie	497	12.7.1. Srdeční selhání	522
Trikuspidální stenóza a insuficience	497	12.7.2. Plicní hypertenze	523
Uhlova anomálie pravé komory	497	Plicní hypertenze u vrozených	
12.2.30. Anomálie mitrální chlopně	498	srdečních vad	523
Mitrální stenóza	498	Idiopatická a familiární plicní arteriální	
Mitrální insuficience	498	hypertenze	523
Prolaps mitrální chlopně – Barlowův		Perzistující plicní hypertenze	
syndrom	498	u novorozence	524
12.2.31. Anomálie oblouku aorty a větví plicnice	499	Plicní hypertenze u chronických	
Cévní prstence	499	onemocnění	524
Anomálie větví plicnice	500	12.7.3. Farmakologické ovlivnění tepenné	
12.2.32. Arteriovenózní píštěle	501	dučeje	524
12.2.33. Anomálie systémového žilního návratu	501	12.7.4. Protidestičková, antikoagulační	
12.3. Poruchy srdečního rytmu a synkopa	502	a trombolytická terapie	524
12.3.1. Poruchy srdečního rytmu	502	12.7.5. Nemocný s funkčně jedinou komorou	526
Normální srdeční rytmus a fyziologické		12.7.6. Transplantace srdce	527
arytmie	505	12.7.7. Onemocnění cév a lymfatického systému	527
Dysfunkce sinusového uzlu	505	Choroby tepen	527
Atrioventrikulární blokáda	505	Choroby periferních žil	528
Raménkové blokády	505	Choroby lymfatických cév	528
Předčasné síňové stahy	506	Nádory cév	528

13. HEMATOLOGIE 529*J. Starý, I. Hadačová, K. Petrtýlová*

- 13.1. Normální hodnoty krevního obrazu (J. Starý) 529**
- 13.2. Selhání kostní dřeně (J. Starý) 530**
- 13.2.1. Získaná aplastická anémie 530
- 13.2.2. Vrozená selhání kostní dřeně s postižením tří krvetvorných linií. 531
- Fanconiho anémie 531
- Dyskeratosis congenita 533
- Shwachmanův-Diamondův syndrom 533
- Amegakaryocytová trombocytopenie 534
- 13.2.3. Vrozená a získaná selhání erythropoézy ... 534
- Diamondova-Blackfanova anémie 534
- Vrozená dyserythropoetická anémie 535
- 13.2.4. Vrozené selhání kostní dřeně s izolovaným postižením granulopoézy ... 535
- Vrozená těžká neutropenie 535
- 13.2.5. Vrozené selhání kostní dřeně s izolovaným postižením megakaryopoézy 536
- Syndrom trombocytopenie s aplazií radií .. 536
- 13.3. Onemocnění erytrocytární řady (J. Starý) 536**
- 13.3.1. Metabolismus železa 536
- 13.3.2. Sideropenická anémie 538
- 13.3.3. Přetížení železem 540
- 13.3.4. Anémie zánětlivých onemocnění 541
- 13.3.5. Megaloblastické anémie 542
- 13.3.6. Hemolytické anémie 543
- 13.3.7. Vrozená sférocytární hemolytická anémie 543
- 13.3.8. Hemolytické anémie z poruchy metabolismu erytrocytů 545
- Nedostatek glukóza-6-fosfátdehydrogenázy 545
- Nedostatek pyruvátkinázy 545
- 13.3.9. Hemoglobinopatie 546
- Alfa-thalasémie 546
- Beta-thalasémie 547
- Srpkovitá anémie 548
- 13.3.10. Autoimunitní hemolytické anémie 549
- 13.4. Onemocnění neutrofilní řady (J. Starý) .. 550**
- 13.4.1. Neutrofilie 551
- 13.4.2. Neutropenie 551
- Chronická benigní neutropenie dětského věku 551
- Aloimunitní novorozenecká neutropenie .. 552
- 13.5. Trombocytopenie a trombocytopenie (J. Starý) 552**
- 13.5.1. Imunitní trombocytopenická purpura ... 552
- 13.5.2. Novorozenecká aloimunitní trombocytopenie 554
- 13.5.3. Novorozenecká autoimunitní trombocytopenie 555
- 13.5.4. Trombocytopenie 555
- 13.5.5. Trombotická trombocytopenická purpura .. 555
- 13.6. Trombocytóza (J. Starý) 556**
- 13.7. Koagulopatie (I. Hadačová) 556**
- 13.7.1. Vrozené krvácivé stavy 559
- Hemofilie A a B 559
- Von Willebrandova choroba 560
- 13.7.2. Získané krvácivé stavy 561
- Koagulopatie z nedostatku vitamínu K u novorozence 561
- Koagulopatie při jaterním onemocnění ... 562
- Diseminovaná intravaskulární koagulace .. 562
- 13.7.3. Trombofilní stavy 564
- Vrozené trombofilní stavy 564
- Získané trombofilní stavy 564
- 13.7.4. Antitrombotická terapie 565
- 13.8. Hemoterapie (K. Petrtýlová) 566**
- 13.8.1. Přehled transfúzních přípravků 566
- 13.8.2. Ozařování transfúzních přípravků .. 567
- 13.8.3. Deleukotizace transfúzních přípravků ... 567
- 13.8.4. Předtransfúzní vyšetření 567
- 13.8.5. Aplikace transfúzních přípravků 567

14. ONKOLOGIE 569*J. Starý*

- 14.1. Úvod 569**
- 14.2. Akutní lymfoblastická leukémie 570**
- 14.3. Akutní myeloidní leukémie 572**
- 14.4. Leukémie u Downova syndromu 573**
- 14.5. Myeloproliferativní onemocnění 574**
- 14.5.1. Chronická myeloidní leukémie 574
- 14.5.2. Ostatní myeloproliferativní onemocnění .. 574
- 14.6. Myelodysplastický syndrom 575**
- 14.7. Juvenilní myelomonocytární leukémie .. 576**
- 14.8. Maligní lymfomy 577**
- 14.8.1. Nehodgkinské lymfomy 577
- 14.8.2. Hodgkinův lymfom 578
- 14.9. Histiocytóza z Langerhansových buněk .. 579**
- 14.10. Nádory centrálního nervového systému .. 580**
- 14.11. Neuroblastom 582**
- 14.12. Nefroblastom 584**
- 14.13. Nádory jater 585**
- 14.13.1. Hepatoblastom 585
- 14.13.2. Hepatocelulární karcinom 586
- 14.14. Retinoblastom 586**
- 14.15. Maligní nádory kostí 587**
- 14.15.1. Osteosarkom 587
- 14.15.2. Ewingův sarkom 588
- 14.16. Sarkomy měkkých tkání 589**
- 14.16.1. Rhabdomyosarkom 589
- 14.16.2. Nonrhabdomyosarkomy měkkých tkání .. 590
- Infantilní fibrosarkom 591
- Nonrhabdomyosarkomy dospívajících 591

14.17. Germinální nádory	591
14.18. Pozdní následky onkologické terapie ...	593
15. NEFROLOGIE A UROLOGIE	595
<i>J. Janda, T. Seeman</i>	
15.1. Vyšetřovací metody (J. Janda)	595
15.1.1. Koncentrační schopnost ledvin	597
15.1.2. Orientační vyšetření mikčního aktu	597
15.1.3. Separované vyšetření obou ledvin radionuklidy	598
15.1.4. Zobrazovací metody v dětské nefrologii ...	598
15.2. Vrozené vady ledvin a močových cest (J. Janda)	599
15.2.1. Polycystické ledviny a další cystická onemocnění ledvin	601
15.2.2. Chlopeč zadní uretry	601
15.2.3. Vezikoureterální reflux	602
15.3. Infekce močových cest (J. Janda)	603
15.4. Glomerulonefritidy (J. Janda)	605
15.4.1. Akutní poststreptokoková glomerulonefritida	605
15.4.2. Jiné postinfekční typy akutní glomerulonefritidy	605
15.4.3. Rychle progredující glomerulonefritidy ...	606
15.4.4. Chronické glomerulonefritidy	606
IgA glomerulonefritida	606
Membranoproliferativní glomerulonefritida	607
Glomerulonefritidy při systémových onemocněních	607
15.4.5. Fokálně segmentální glomeruloskleróza ...	608
15.4.6. Dědičné glomerulopatie	608
Benigní familiární hematurie	608
Alportův syndrom	609
15.4.7. Hemolyticko-uremický syndrom	610
D+ HUS	610
D- HUS	611
15.5. Nefrotický syndrom (J. Janda)	611
15.6. Tubulopatie (J. Janda)	615
15.6.1. Renální glykosurie	615
15.6.2. Cystinurie	615
15.6.3. Diabetes insipidus renalis	615
15.6.4. Juvenilní nefronoftiza	616
15.6.5. Bartterův syndrom	616
15.6.6. Gitelmanův syndrom	617
15.6.7. De Toniho-Fanconiho-Debrého syndrom ..	617
15.6.8. Renální tubulární acidóza	618
Proximální tubulární acidóza	618
Distální tubulární acidóza	618
15.6.9. Idiopatická hyperkalcie	619
15.6.10. Familiární hyperkalcie s hypomagnezemií, hypermagnesurií a nefrokalcinózou	619
15.6.11. Tubulointersticiální nefritida	620
15.7. Urolitiáza (J. Janda)	620
15.8. Enuréza (J. Janda)	622
15.9. Akutní poškození a selhání ledvin u dětí (J. Janda)	624
15.10. Chronické poruchy funkce ledvin a náhradní terapie (J. Janda)	628
15.11. Hypertenze (T. Seeman)	635
15.12. Nádory uropoetického traktu u dětí (J. Janda)	642
Nefroblastom	642
Jiné nádory ledvin	643
15.13. Etické a psychosociální problémy u dětí s onemocněním ledvin (J. Janda) ..	643
16. PSYCHIATRICKÉ A PSYCHOSOMATICKÉ PORUCHY	649
<i>J. Koutek</i>	
16.1. Neurotické a úzkostné poruchy se somatickými projevy	649
Panická porucha	650
Generalizovaná úzkostná porucha	650
Fobická porucha	650
Separční úzkostná porucha v dětství	651
16.2. Duševní poruchy s převahou somatických příznaků	652
Disociativní (konverzní) porucha	652
Somatoformní poruchy	652
Münchhausenův syndrom	653
16.3. Sebepoškozování a suicidiální jednání v dětství a adolescenci	654
Sebepoškozování	654
Sebevražedné chování v dětství a adolescenci	655
16.4. Poruchy příjmu potravy	656
Mentální anorexie	656
Mentální bulimie	658
Specifické poruchy příjmu potravy v útlém a dětském věku	660
16.5. Neorganická enuréza a enkopréza	661
Neorganická enuréza	661
Neorganická enkopréza	662
16.6. Tikové poruchy	662
16.7. Hyperkinetická porucha	663
16.8. Poruchy chování	663
ZKRATKY	665
REJSTŘÍK	671